ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 8 | ΙΔΡΥΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩ. ΖΩΝΤΟΣ | ΧΑΛΚΙΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1942

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΣΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ

Ἂν ἔχει τραγουδηθεῖ τὸ φῶς καὶ τὰ λουλούδια τῆς ἀνοίξεως, ἀπ' ὅλους ἀνέκαθεν τοὺς ποιητάς μας, ἰσάξια ἔχει τραγουδηθεῖ καὶ τὸ Φθινόπωρο γιὰ τὰ φεγγαρόγιομα βράδυα του, τὰ μαδημένα τὰ δεντριά του, τὶς μουντές, τὶς γεμάτες μελαγχολία καὶ συλλογή, μέρες του, καὶ τὸ κλαψάρικο τραγοῦδι τῆς βροχῆς ποῦ θυμίζει—καὶ τί δὲ θυμίζει—σᾶν κεντίζει τὰ τζάμια;

Καὶ λέει, ὁ ποιητὴς Χ. Ἀλεξίου, παραλλάσσοντας τὴν καρδιά του μὲ δεντρὶ ἀσυντρόφιαστο, δερνόμενο ἀπ' τὸν ἄνεμο.

Μοιάζεις δεντρὶ ποῦ δέρνεται, καρδιά μου πονεμένη
ὄντας Χινόπωρου βραδυὰ
τὸ βρίσκει ἀσυντρόφιαστο, μιὰ ὥρα ἀνεμισμένη
κι' ἀγάλια - ἀγάλια καρτερεῖ
βαριὰ στὴ Γῆ νὰ σωριαστῇ

Ὁ Χρῆστος Γερογιάννης, νοσταλγὸς τοῦ καλοκαιριοῦ π' ἀφίνει τὴ θέση του στὸ χλωμὸ χινόπωρο, λέει:

Κι' ἔτσι πάει, ποῦ λές, ἀγάπη μου τὸ καλοκαῖρι
. . . . . .
θυσιάστηκα νὰ μὴ τὸ φτάσῃ
τὸ χλωμὸ χινόπωρο . . . . . καὶ καταλήγει
μέσ' τὴν μπόρα τώρα μέσ' τὰ βάσανα
ἄλλο τί μπορεῖ νὰ μὲ γλυκάνῃ
παρὰ ἕνας ὕπνος ποῦ νοστάλγησα . . . . . .

Ὁ Γεράσιμος Σπαταλᾶς θυμᾶται κάποιας, κάποιο θρῆνο,

. . . . οἱ θρῆνοι Σου μ' ἁρπάζουν τὴν ψυχὴ
καθὼς καὶ τὸ χινόπωρο, ποῦ ἡ πένθιμη βροχὴ
ὅλα ξυπνάει τὰ πένθη μας.

Ὁ Κλέων Παράσχος

Δάση θυμᾶται . . . . . .
. . . . σ' ἕνα ποῦ ἐμουσκεύαν φῶς μουντὸ
φθινόπωρο ἦταν, ...

Ὁ Νιῖνος Λουμάνης νοιώθει βαρὺ τὸ θρῆνο τῆς ἀγάπης του, ὅσο τὸν ἐρχομὸ τοῦ φθινοπώρου μὲ τὰ ψυχρὰ τὰ βράδυα.

Δὲν κλαῖμε πῶς φθινόπωρο μᾶς ἔρχεται βαρὺ
ποῦ πιὰ ἡ πυκνόφυλλη ἐτιὰ δὲ λέει τρελλὰ τραγούδια
. . . . . .
Γιὰ τὴν ἀγάπη κλαῖμε 'μεῖς, γιὰ τὴν ἀγάπη μόνο.

καὶ ἄλλο

Ἦλθε τὸ ὠχρὸ φθινόπωρο μὲ τὰ ψυχρὰ τὰ βράδυα
καὶ τὰ τραγούδια κι' ἡ χαρὲς σκορπίσανε καὶ πᾶνε
τὰ δάση σέρνουν τοὺς ἀχούς, σωπαίνουν τὰ λαγγάδια.

Ὁ Κώστας Οὐράνης πεθύμησε τὸ θάνατο σ' ἕνα δεῖλι φθινοπώρου:

Θὰ πεθάνω ἕνα πένθιμο τοῦ Χινόπωρου δεῖλι
μέσ' τὴν κρύα μου κάμαρα, ὅπως ἔζησα μόνος
στὴν στερνὴ ἀγωνία μου τὴ βροχὴ θέν' ἀκούω
καὶ τὸν κούφιο τὸν θόρυβο π' ἀνεβάζει ὁ δρόμος. .

Κι' ἀλήθεια μήπως βρίσκεται καλύτερη ἐποχὴ θανάτου

Ὁ Γ. Σημηριώτης σὲ μιὰ ἀναπόλησί του:

Κι' ἦταν μιὰ πένθιμη, ποῦ φθινοπώρου δύση
. . . . . .
Κοιτοῦσα κάτω σκεφτικὸς τὸ πάρκο ρημαγμένο
. . . . . .
Κάποια λουλούδια ποῦ καὶ ποῦ γέρναν μὲ δίχως μῦρο
Μὰ τῶν πουλιῶν φωνὴ καμιά, φτερὸ κανένα γύρω.

Ὁ Κώστας Καρθαῖος θυμᾶται τὰ χελιδόνια ποῦ μᾶς φύγανε

. . . . . .
Καὶ θὰ τὰ πάρῃ ὅλα μὲ μιᾶς νὰ φύγουνε
Μακρυά, σᾶν φθινοπώρου χελιδόνια . . . .

Τραγουδάει ὁ Καβάφης τὴν πρώτη ἴσως καὶ τὴ μοναδική του ἀγάπη ποῦ γνώρισε κάποια Αὐγουστιάτικη μέρα

. . . . . .
Ἐκείνη τοῦ Αὐγούστου—Αὔγουστος ἦταν—ἡ βραδυά,
μόλις θυμοῦμαι πιὰ τὰ μάτια, ἦταν θαρρῶ, μαβιά.

παράπονο μαζὺ καὶ θύμησις παληοῦ σβυσμένου αἰσθήματος.

Ὁ Κωσιῆς Παλαμᾶς διερωτᾶται:

τὸ περασμένο καλοκαῖρι,
τάχα θὰ μᾶς ξανάρθῃ πιά;

Κι' ὁ Μιλτ. Μαλακάσης

Νᾶναι τάχα ἀκόμα
τὸ φτωχὸ τ' ἀηδόνι
κάπου στὰ κλαδιά;

καὶ μονολογεῖ

ἄνθος σὲ κλαράκι λυγισμένο
Κρῦος κῆπος χινοπωρινὸς
Μαῦρος ὁ θλιμένος μου οὐρανὸς
καὶ προσμένω. . . . . .

Ὁ Κώστας Βάρναλης εἶχε νοιώσει τῆς καρδιᾶς του τὰ σκιρτήματα

Στῆς ἀμυγδαλιᾶς τὰ χιόνια
στὶς λιακάδες τοῦ Φλεβάρη

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΑΝΟΥ ΦΥΛΛΗ: "ΤΑ ΤΣΙΡΙΓΩΤΙΚΑ,,

Δὲν ξέρω πῶς, κατὰ τύχη, ἔπεσε στὰ χέρια μου ἕνα καλοτυπωμένο βιβλιαράκι σὲ σχῆμα 80 μὲ 32 σελίδες. Ἦταν στῖχοι μὲ τὸν τίτλο: «Τὰ Τσιριγώτικα». Ποιητὴς ὁ κ. Πάνος Φύλλης, τσιριγώτης καὶ αὐτός, καὶ τὰ ποιήματά του ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἴσαμε τὸ τέλος ὅλα ἠθογραφικά. Τὸν κ. Πάνο Φύλλη δὲν ἔχουμε τὴν τιμὴ νὰ γνωρίζουμε ἀπὸ ἄλλα του γραψίματα καὶ γι' αὐτὸ δὲν ξέρουμε ἂν τὴν πρώτη του ἐμφάνιση τὴν ἔκαμε μὲ τὴν ἔκδοσί του αὐτή. Ἐκεῖνο, ὅμως, ποὺ μπορεῖ νὰ ξεχωρίση κανεὶς ἀπ' τοὺς πρώτους του στίχους, εἶναι ὅτι ἔχει γνωρίσει καλὰ τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῆς πατρίδας του καὶ ὅτι κατέχεται ἀπὸ βαθειὰ καὶ πραγματικὴ ἀγάπη γιὰ τὸ νησί του καὶ τοὺς πατριῶτες του.

Ἡ ἑλληνικὴ πεζογραφία μᾶς ἔδωσε ἴσαμε σήμερα πολλοὺς καὶ καλοὺς ἠθογράφους—πρῶτα ἀπ' ὅλους τὸν Παπαδιαμάντη—καὶ μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι ὑπάρχει σήμερα ὁλόκληρη σχολὴ δοκιμασμένων καὶ καλῶν ἠθογράφων. Ἕνας ἀπ' αὐτούς, βέβαια, εἶναι καὶ ὁ κ. Γιάννης Σκαρίμπας, ποὺ μᾶς ἔδωσε τὰ καλλίτερα δείγματα ἠθογραφικῆς πεζογραφίας μὲ τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα διηγήματά του: «Καϋμοὶ στὸ Γριπονῆσι». Ἡ ἠθογραφικὴ ποίηση ἔχει, βέβαια, κι' αὐτὴ τοὺς μεγάλους της ἀντιπροσώπους στὸ παρελθὸν—ὅπως ὁ ἀμίμητος Λασκαράτος καὶ ὁ σπουργίτης Γιάννης Τσακασιάνος—, τὸ εἶδος ὅμως αὐτὸ τῆς ποίησης στὶς ἡμέρες μας δὲν καλλιεργήθηκε ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους καὶ ἔμεινε, μπορεῖ νὰ πῇ κανείς, στάσιμο καὶ ἀπαράγωγο. Ὡς τόσο, εἶναι ἕνα εἶδος τοῦ Λόγου πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ εὐχάριστο καὶ μᾶς δίνει μὲ τὸν καλλίτερο τρόπο τὰ τοπικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῆς ἑλληνικῆς ἐπαρχίας καὶ τοὺς τοπικοὺς ἰδιωματισμοὺς τῆς γλώσσας καὶ κάθε τί ποὺ ἀποτελεῖ τὸ ἰδιαίτερο γνώρισμα τοῦ Ἕλληνος τῆς Ἑπτανήσου, τῆς Ρούμελης, τοῦ Μωρηᾶ, τῆς Κρήτης κ.λ.π.

Ὁ κ. Π. Φύλλης, λοιπόν, μᾶς δίνει μὲ τὰ «Τσιριγώτικά του» ἕνα ἀπὸ τὰ πλέον ζωντανὰ δείγματα τῆς ἠθογραφικῆς ἑπτανησιακῆς ποίησις. Γιατί, ὅσο καὶ νὰ θέλουμε ν' ἀγνοήσουμε ὅτι τὰ Κύθηρα ἀπετέλεσαν ἄλλοτε διοικητικὸν ἐξάρτημα τῆς Ἑπτανήσου, ἡ γλῶσσα καὶ τὰ ἤθη καὶ ἔθιμά τῶν κατοίκων της μᾶς δίνουν νὰ ἐννοήσουμε ὅτι καὶ σήμερα, ποὺ τὸ Τσιρίγο δὲν ἔχει καμμιὰ διοικητικὴ ἢ ἄλλη ἐξάρτηση ἀπὸ τὴν Ἑπτάνησο, οἱ τσιριγῶτες διατηροῦν ἀκόμη τὸ γλωσσικό τους ἐκεῖνο ἰδίωμα καὶ τὰ ἔθιμά τους, ποὺ δείχνουν μὲ τόση ζωντάνια τὴ φυλετική τους προέλευσι.

Γιὰ νὰ δώσουμε ὅμως μιὰ ζωντανὴ εἰκόνα τῆς ποίησης τοῦ κ. Π. Φύλλη εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ παραθέσουμε κι' ἕνα δεῖγμα τοὐλάχιστο ἀπὸ τὰ καλλίτερά του:

Η ΠΟΡΤΟΓΥΡΑ

Μόλις ξυπνήσει τὸ πρωῖ
ρίχνει μποξᾶ γιὰ τὸ κραῖ (1)
τσὶ ροῦγες φέρνει βόλτα.
Δὲν ἔχει τσίπα, οὔτε ντροπή,
γι' αὐτὸ κι' ἀκάλεστη θὰ μπῇ
σ' ὅποιαν ἀνοίξει πόρτα.

Κι' ὥσπου τὸ γιόμα γιὰ νὰ 'ρθῇ
ἡ πορτογύρα ἔχει βρεθεῖ
στὴν ἄκρη τοῦ χωρίου·
ξαίρει τὶ σιάχνει ὁ Μανωλιός,
τί λένε σπίτι τσῆ Μαλιῶς,
τί τρῶνε στοῦ Μπερτίου.

Καὶ ξεκουμπίζεται ξανὰ
εἰς τὸ ρημάδι, ὅταν πεινᾶ·
κι' ὁ ἄντρας τση... πελέκα.
Ἀλλοίμονό σου, ἂν γελαστῇς,
καὶ πορτογύρα παντρευτεῖς...
Κάλλιο χωρὶς γυναῖκα...

Ὅλα ὅμως τὰ ποιήματα τοῦ κ. Φύλλη δείχνουν πόσο καλὰ ἔχει ἐμβαθύνει στὸ πνεῦμα καὶ στὴ γλῶσσα τοῦ τσιριγώτικου λαοῦ, ὁ ὁποῖος φαίνεται ὅτι ἔχει ἀρκετὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἀποτελεῖ μιὰ σοβαρὴ πηγὴ λαογραφικοῦ ὑλικοῦ, ποὺ θἄπρεπε νὰ τὴν προσέξουν περισσότερο οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴ νεοελληνικὴ λαογραφία καὶ μὲ τὰ τοπικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ λαοῦ μας.

Ὁ κ. Π. Φύλλης μᾶς δίνει μὲ τὴν πρώτη σειρὰ τῶν ἠθογραφικῶν ποιημάτων του (μᾶς ὑπόσχεται ὅτι θὰ δώση καὶ δεύτερη σειρὰ) ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα δείγματα τοῦ εἴδους αὐτοῦ καὶ πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ὑπερήφανος γιὰ τὴν προσπάθειά του αὐτή, ἡ ὁποία—ἐμᾶς τοὐλάχιστον—μᾶς ἱκανοποιεῖ καὶ μᾶς κάνει νὰ πιστεύουμε ὅτι καὶ στὸ μέλλον θὰ μᾶς δώση περισσότερα δείγματα τῆς ἱκανότητάς του στὰ ἴδια λαογραφικὰ θέματα.

Ἀθήνα, Σεπτέμβριος 1942

ΔΙΟΝ. ΒΟΓΟΠΟΥΛΟΣ

(1) Ἡ πρωϊνὴ ψύχρα.

Στοῦ Μαρτιοῦ τὰ χελιδόνια
Καὶ στ' Αὐγούστου τὸ φεγγάρι...

Ὁ Jean Moreas (Γιάννης Παπαδιαμαντόπουλος) τραγουδάει τὴν ἀγροτικὴ ζωὴ

Πικρὸ φθινόπωρο καὶ πῶς ἡ ὄψη Σου μ' εὐφραίνει
ὁ ἄξιος ζευγᾶς ποῦ τὶς φτωχὲς σοδειές του λογαριάζει
τὰ πένθιμα τὰ σύδεντρα, βαθειά, τὸν πρῖνο σπάζει
Καὶ τοῦ μαδάει τὴ φυλλωσιά, χάμω στὴ γῆς σπαρμένη

καὶ ἄλλο

Ἀπ' τὸ χρυσὸ ξεφύλλισμα τοῦ ἐλάτου, τοῦ σφεντάμου
φόρτωσε τὸ φθινόπωρο τὸ πλούσιο λάφυρό του. . .

καὶ μόνον ὁ ποιητὴς Γιάννης Ρῖτσος ὀρθώνεται στὸν πεσιμισμὸ ποῦ σπορπάει ἕνα γύρω τὸ φθινόπωρο.

Στοῦ φθινοπώρου τὴν ὁρμὴ μὲ πεῖσμα θὰ ὀρθωθῶ
Θ' ἀνθίσω μέσ' τὸ μαρασμὸ παράκαιρα σὰν ντάλλια...

πόση ἀλληγορία καὶ αὐτοπεποίθηση μᾶς δίνει νοιώθοντάς το!

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΓΑΠΗ

Ἤσουνα τότε μιὰ μικρούλα δεσποινίς, περήφανη γι' αὐτὸν τὸν τίτλο, γιατὶ τότε μόλις εἶχαν ἀρχίσει νὰ στὸν δίνουν. Σ' ἄρεσε νὰ παίρνῃς πόζες μπροστὰ στὸν καθρέφτη καὶ νὰ σφίγγῃς τὴν πέτσινη, φαρδυά σου ζώνη, στὴ λεπτὴ κοριτσίστικη μέση σου. Στὸ μικρό σου ὄμως κεφαλάκι, περνοῦσαν ἰδέες ὄχι πάντα παιδιάστικες. Καὶ τὰ τσαχπίνικα μάτια σου ἔδειχναν πῶς ἤξερες πολλά, καὶ μάντευες περισσότερα.

Ἤμουνα ὁ μοναδικὸς σύντροφος στὰ παιγνίδια σου. Θυμᾶμαι τῆς τρέλλες ποὺ κάναμε στὴν ἄμμου διά, τὰ χοροπηδήματα ποὺ βαστοῦσαν ὧρες ὁλόκληρες. Κι' ὕστερα, σὰ βράδυαζε, καθόμαστε στὴ ζεστὴ ἀκόμη ἄμμο, καὶ σ' ἄρεσε νὰ μ' ἀκοῦς νὰ διηγοῦμαι ἱστορίες, ποὺ σ' ἔκαναν νὰ ξεκαρδίζεσαι στὰ γέλια. Ὅταν προχωροῦσε τὸ βράδυ σωπαίναμε. Τότε ἀρχίζαμε τ' ἀγαπημένο σου παιγνίδι, ρίχναμε χουφτιὲς - χουφτιὲς μικρὰ βοτσαλάκια στὸν ἀφρὸ τοῦ κύματος καὶ σ' ἄρεσε ν' ἀκοῦς τὸν δροσερό, σουσουριστὸν ἦχο ποὺ ἔκαναν καθὼς ἔπεφταν ὅλα μαζὶ «τσρούφφ! τσρούφφ!» Ὕστερα καθόσουν πολλὴν ὥρα ἀσάλευτη. Κι' ὅταν σὲ ρωτοῦσα τί συλλογιόσουν μοὔλεγες «Τίποτα. Ἀκούω τὸ κῦμα». Καὶ πρόσθετες. «Πόσο πολὺ τὴν ἀγαπάω τὴ θάλασσα! Καλοκαῖρι χωρὶς θάλασσα, χωρὶς μπάνια, δὲν τὸ καταλαβαίνω. Τὸν ἦχο αὐτό, ποὺ κάνει τὸ μικρὸ κυματάκι ὅταν σβύνει, τὸν ἔχω τόσο πολὺ κλείσει μέσα στὴν καρδιά μου, ποὺ καὶ τὸ χειμῶνα, τὸ βράδυ μέσα στὴν ἡσυχία τῆς κάμαρας, ὅταν κλείσω τὰ μάτια μου καὶ ἀφαιρεθῶ λίγο, τὸν ἀκούω, τὸν ἀκούω νἄρχεται ἀπὸ πολὺ μακρυά, μὰ τόσο καθαρά». Καὶ γὼ ἀγαποῦσα τὴ θάλασσα καὶ τὸ κῦμα γιατὶ τ' ἀγαποῦσες ἐσύ, γιατὶ μ' ἔμαθες νὰ τὰ νοιώθω. Καὶ συλλογιόμουν «Εἶναι τόσο παιδί! Κι' ὅμως αἰσθάνεται σὰ μεγάλη». Τότε, κυτάζοντας τὸ σοβαρὸ προφίλ σου, μὲ συνέπαιρνε καὶ μένα ἡ δική σου διάθεση καὶ σοῦλεγα «Ναί, ἡ θάλασσα εἶναι κάτι ζωντανό, μιλάει. Φτάνει νὰ ξέρῃς νὰ τὴν ἀκοῦς. Ὅταν σπάῃ μὲ πελώρια κύματα στοὺς βράχους, εἶναι θυμωμένη. Ἀφρίζει, βρίζει, φτύνει ἀφρούς. Ὅταν ἔχῃ φουσκοθαλασσιὰ κι' εἶναι γκρίζα, μουντή, μὲ μεγάλα στρογγυλεμένα κύματα δίχως ἀφρό· τότε εἶναι ὕπουλη, γεμάτη συγκρατημένη ὀργή. Ὁ θυμός της βράζει μέσα της, μουγκρίζει, μὰ δὲν τὸν ἀφίνει νὰ ξεσπάσῃ. Κι' ὅταν, ὅπως τώρα, σέρνεται στὰ πόδια σου μὲ μικρά, δειλὰ κυματάκια, ποὺ μόλις σκᾶνε κι' ἀμέσως ἀποτραβιοῦνται, τότε εἶναι στῆς καλές της καὶ σοῦ λέει σιγὰ - σιγά, ντροπαλά, τὰ μυστικά της». Ὅταν τέλειωνα γύριζες σὲ μένα τὸ πρόσωπό σου ὅλο χαρά, τὰ μάτια σου χαμογελοῦσαν «γιατὶ μπορούσαμε καὶ σκεπτόμαστε τόσο ἴδια».

Ἄλλοτε ἤσουνα προκλητικὴ καὶ χαδιάρα, ἀκουμποῦσες ἀπάνω μου, στὸν ὦμο μου, καὶ μ' ἔκανες ν' ἀνατριχιάζω ὁλόκληρος. Μ' ἄρπαζες ἀπ' τὸ χέρι καὶ μὲ τραβοῦσες σκλάβο σου ὅπου ἤθελες. Πολλὲς φορὲς μὲ κυτοῦσες βαθειὰ μέσα στὰ μάτια καὶ τόσο παράξενα, ποὺ φοβόμουν. Κι' ἄλλοτε σοβαρευόσουνα ξαφνικά, τραβιόσουν ἀπὸ κοντά μου, ἔφτιαχνες—σὰ μεγάλη—τὴ φούστα σου, ποὺ ὁ τρελλὸς μπάτης τὴν εἶχε σηκώσει, κι' ἔπαυες νὰ γελᾶς. Ἂν τολμοῦσα τότε νὰ κοροϊδέψω τὸ σοβαρό σου ὕφος, μποροῦσα νὰ σὲ χάσω ἕνα ὁλόκληρο ἀπόγεμμα, ποὺ θὰ μοῦ φαινόταν ἀτέλειωτο.

Σ' ὅλα σου τὰ φερσίματα ἦταν ἀνακατεμένη ἡ ἀθωότητα μὲ τὴν κοκεταρία, ἡ χάρη τῆς γυναίκας μὲ τὴν ἀφέλεια τοῦ παιδιοῦ. Τὸ καλοκαῖρι ἦταν στὸ τέλος του. Τ' Αὐγουστιάτικα μελτέμια ἀναστάτωναν συχνὰ τὴ θάλασσα καὶ τ' ἀνυπόταχτα μαλλιά σου, ποὺ ὅταν καθόμαστε ἀγαπημένα κοντὰ - κοντὰ ἐρχόνταν καὶ μὲ χτυποῦσαν στὸ πρόσωπο σὰ φτεροῦγες τρομαγμένου πουλιοῦ. Ὁ καιρὸς περνοῦσε καὶ σκεπτόμουνα πῶς τὰ σκολειὰ θ' ἀνοίξουν, πῶς θὰ μοῦ φύγῃς, πῶς θὰ σὲ χάσω.

Ἦταν θυμᾶμαι κάποια γιορτή. Οἱ μεγάλοι εἶχαν πάει νὰ χαιρετήσουν τοὺς ἑορτάζοντας. Ἐσὺ ἔμειμες. Μοῦ εἶπες πῶς βαρυόσουν νὰ κάθεσαι καρφωμένη σὲ μιὰ καρέκλα, νὰ σὲ κυτᾶνε σὰν κάτι περίεργο καὶ νὰ σοῦ κάνουν σαχλὲς ἐρωτήσεις. «Σὲ ποιὰ τάξη πηγαίνεις;», «Εἶσαι καλὴ μαθήτρια;» ἢ «Ποῦ σ' ἀρέσει καλύτερα, ἐδῶ ἢ στὴν Ἀθήνα;» Κι' ὅλ' αὐτὰ γιὰ ἕνα κουραμπιὲ ποὺ δὲν τὸν ἔκανες καθόλου γοῦστο. Ἤμουνα εὐχαριστημένος ποὺ προτιμοῦσες τὴ συντροφιά μου, ἔστω κι' ἂν ἡ προτίμησις ἦταν γιατὶ δὲν εἶχες τίποτα καλύτερο νὰ κάνῃς. Εἴχαμε τρελλαθεῖ κεῖνο τ' ἀπόγεμμα στὰ παιγνίδια. Ἤσουνα στὸ φόρτε τῆς ἐφευρετικότητάς σου. Παίζαμε ἀγῶνες δρόμου πάνω στὴν ἄμμο, ποὺ βούλιαζε καὶ μᾶς ἔκανε νὰ πέφτουμε, Ἔπειτα παρασταίναμε τοὺς φακίρηδες. Σκάβαμε λάκκους βαθεῖς, ὅπου χώναμε τὰ πόδια μας καὶ τὰ σκεπάζαμε πάλι μὲ ἄμμο. Ἔτσι φυτεμένη μιλοῦσες μ' εὐφράδεια, ποὺ μ' ἔκανε νὰ γελάω, στοὺς ὑποθετικοὺς πιστούς. Ἔκανες μεγάλες συγκινητικὲς χειρονομίες καὶ τὰ μάτια σου κυτοῦσαν τὸ ἄπειρο ἐκστατικά!

Ὅταν βαρεθήκαμε, πιαστήκαμε ἀπ' τὸ χέρι καὶ περπατούσαμε κοντὰ στὸ κῦμα. Φοροῦσες ἕνα κάτασπρο φόρεμα, ποὺ ἔκανε τὰ μπράτσα σου νὰ φαντάζουν πειὸ σοκολατένια. Τὰ χείλη σου ἦταν κατακόκκινα καὶ τὰ μάτια σου εἶχαν παλι κάτι ποὺ μὲ φόβιζε. Περπατούσαμε. Ξαφνικὰ σταμάτησες. «Ἄχ! Κάτι μοῦ μπῆκε στὸ πσποῦτσι καὶ μὲ πονάει» καὶ μὲ μιᾶς στρώθηκες χάμω. Ἐγὼ γονάτισα καὶ πῆρα ἀπάνω μου τὸ μικρὸ ποδαράκι. Ἔλυνα τὸ πέ

διλο κι' ἤσουνα ξεκάρδισμένη μὲ τὸν ἱπποτισμό μου. Ἔβλεπες τὴν ταραχή μου, τὰ χέρια μου ποὺ τρεμούλιαζαν, καὶ γελοῦσες. Ἕνα ἀσπρόμαυρο πετραδάκι ἦταν μέσα.

Ὅταν τέλειωσα ἤρθα καὶ κάθησα πολὺ κοντά σου, μὰ σὺ δὲν τραβήχτηκες οὔτε τόσο δά. Καθὼς μιλοῦσες ἔγειρες πίσω. Ἀκουμπισμένη στοὺς ἀγκῶνες, μὲ τὸ κεφάλι κρεμασμένο σὰν τοῦ σκοτωμένου πουλιοῦ, κυτοῦσες τἄστρα ποὺ εἶχαν ἀρχίσει ν'ἀνάβουν στὸν οὐρανό. Καὶ μοὔλεγες «Βλέπεις ἐκεῖ τέσσερα ἄστρα ποὺ κάνουν ἕνα τετράγωνο κι' ὕστερα τρία ἄλλα, σὰν οὐρά; Εἶναι ἡ μεγάλη ἄρκτος». «Τί κουτὸ νὰ βάζουν στ' ἀστέρια ὀνόματα ζώων!!» Μὰ ἐγὼ ἔβλεπα τὴν καμπύλη τοῦ λαιμοῦ σου, τὸ μικρὸ λακκάκι ποὺ γιόμιζε φεγγαρίσιο φῶς, χωρὶς νὰ τολμῶ νὰ προχωρήσω πάρα κάτω. Σὰν κουράστηκες, ξάπλωσες ὁλότελα στὴ μαλακὴ ἄμμο. Καὶ γὼ ἔγειρα κοντά σου, τόσο κοντά σου, ποὺ ὁ ζεστὸς καρπὸς τοῦ χεριοῦ μου ἄγγιζε τὸ δροσερό σου μπράτσο. Κάτι διηγόσουν ποὺ δὲν ἄκουγα οὔτε λέξη. Καὶ περίμενα μὲ ἀγωνία νὰ σωπάσῃς, μὰ πάλι φοβόμουνα αὐτὴ τὴ σιωπή. Πέρασα τὸ χέρι μου κάτ' ἀπ' τὸ λαιμό σου γιὰ μαξιλάρι καὶ σὺ ἀκούμπησες μ' ἐμπιστοσύνη τὸ κεφαλάκι σου. Πόσο μ' εὐχαριστοῦσε τὸ ἐλαφρὸ ἐκεῖνο βάρος!

Δὲ μιλούσαμε. Ἄκουγα τὸ κῦμα καὶ τὴν καρδιά μου ποὺ χτυποῦσε δυνατά. Ἔφερα τὸ κεφάλι σου πειὸ κοντά μου καὶ σύ, σὰν ἐντελῶς φυσικά, τ' ἀκούμπησες στὸν ὦμο μου. Δὲν ξέρω ἂν πέρασαν ἔτσι λίγα λεπτὰ ἢ λίγες ὧρες. Εἶχα πάψει νὰ σκέπτωμαι, ἤμουνα ἐκμηδενισμένος. Θυμᾶμαι μόνο πὼς κάποτε ἔσκυψα. Τὰ χείλη μου ἄγγιξαν τῆς μποῦκλες σου κι' ἀκούστηκε κάτι, σὰν ἕνα φιλί. «Πόσο σ' ἀγαπῶ» εἶπα τόσο σιγά, ποὺ ἴσως νὰ μὴν τἄκουσες. Περίμενα μὲ ἀγωνία νὰ γίνῃ κάτι, ἤμουνα σκυμένος καὶ δὲ σ' ἔβλεπα. Φοβόμουν νὰ σὲ κυτάξω. «Παιδιὰ ποῦ ἤσαστε;» Μᾶς φώναζαν. Σηκωθήκαμε μὲ ἀνακούφιση. Πρὶν φύγεις, μοὔδωσες καὶ τὰ δυό σου χέρια ἀμίλητη. Χωρὶς νὰ σοῦ πῶ τίποτα, τἄκλεισα στὰ δικά μου λίγες στιγμές. Κι' ὕστερα ἔφυγες. Ἔβλεπα τὸ ἄσπρο σου φόρεμα μέσα στὸ σκοτάδι, σὰν ἕνα κῦμα ποὔφευγε γιὰ κάποια μακρυνὴ ἀκρογιαλιά.

Τώρα ἀσφαλῶς θὰ τἄχεις λησμονήσει ὅλ' αὐτά, καὶ θἆταν ἀστεῖο νὰ σοῦ τὰ θυμίσῃ κανείς. Τώρα ποὺ εἶσαι μιὰ μοντέρνα δεσποινίς, ποὺ βάζεις ροὺζ στὰ χείλη σου καὶ σοῦ μιλᾶνε στὸν πληθυντικό. Μὰ σὲ μένα τὰ θύμισε σήμερα ἕνα ἀσπρόμαυρο πετραδάκι, ποὺ βρῆκα σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ συρταριοῦ μου, καθὼς πήγαινα νὰ τὸ συγυρίσω.

ΦΩΤΩ ΜΙΧΑ

ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ

Ὅταν ἡ φύσι θέλησε, νὰ πλάσῃ τὸ κορμί σου
τῆς Παναγίας τὸ πρότυπο, πῆρε γιὰ τὴ μορφή σου

Καὶ γιὰ ὑλικὸ χρειάστηκε, τὰ λούλουδα τ' Ἀπρίλη
ῥόδα πυρὰ πανέμμορφα, γιὰ τὰ δικά σου χείλη.

Ἀνδρ. Ζῶντος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

"ΕΥΘΥΜΗ ΛΥΡΑ,,

Α. ΨΥΧΟΠΑΙΔΟΠΟΥΛΟΥ

Μέσα στὴν κατάθλιψι τῆς πικραμένης σημερινῆς ζωῆς ὑπάρχουν, εὐτυχῶς, ἀκόμα ἄνθρωποι, ποὺ τὸ εὔθυμο πνεῦμα δὲν τοὺς ἐγκατέλειψε καὶ μὲ θάρρος καὶ τόλμη δὲν γράφουν μόνο στίχους σατυρικούς, μὰ μᾶς δίνουν κι' ὁλόκληρη συλλογὴ εὐθύμων καὶ ἐπιγραμματικῶν στίχων. Μέσα στοὺς λίγους διαλεχτοὺς αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ ἡμέτερος κ. Ἄρρης Ψυχοπαιδόπουλος, ποὺ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα μᾶς χαρίζει μία κομψοτυπωμένη συλλογὴ εὐθύμων στίχων καὶ ζωηρῶν ἐπιγραμμάτων μὲ τὸν πάρα πάνω τίτλον.

Ὁ κ. Ψυχ. μὲ τὶς 30 σελίδες τοῦ φυλλαδίου του καὶ τὰ 28 του εὐθυμογραφήματα καὶ ἐπιγράμματα δὲν διεκδικεῖ μεγάλα πράγματα. Μᾶς βγάζει ὅμως, γιὰ μιὰ στιγμή, ἀπὸ τὶς βαθεῖες σκέψεις τῆς σήμερον καὶ μᾶς διαθέτει εὔθυμα γιὰ τὴ ζωή, ποὺ μὲ τὰ χίλια βάσανα πάλι γλυκειὰ εἶναι.

Γιὰ κείνους, ποὺ θὰ εἴχανε ἀντιρρήσεις δίνουμε πάρα κάτω ἕνα δεῖγμα τῶν εὐθύμων διαθέσεων τοῦ κ. Ἄρ. Ψυχοπαιδοπούλου.

(ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΡΟΜΕΡΟΥ ΜΑΥΡΑΓΟΡΙΤΗ)

Διαβάτη πέρνα σιγανὰ
στοῦ παπουτσιοῦ τὴν μύτη
ὁ τάφος εἶναι τοῦτος δῶ
τρανοῦ μαυραγορίτη.

Εἶναι σὲ θέσι ὁ ἄθλιος
—ἐὰν τυχὸν ξυπνήσῃ—
τὶς πέτρες καὶ τὰ μάρμαρα
εὐθὺς νὰ τὰ... πουλήσῃ.

(ΣΕ ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΤΗ ΖΩΓΡΑΦΟ)

Εἶδα προχθὲς τὰ ἔργα σου
στὴ σάλλα κρεμασμένα
κι' ἀπόρησα πῶς σ' ἄφησαν
ξεκρέμαστον... ἐσένα.

(ΤΟ ΜΠΡΙΚΙ ΜΟΥ)

Βρέθηκε ἐν ἀποστρατείᾳ
στὴν ζωούλα αὐτὴ τὴν ἄχαρη
καὶ ὁ λόγος καὶ ἡ αἰτία
ὁ καφὲς εἶναι καὶ ἡ ζάχαρι.

Τὄχουν τώρα κρεμασμένο
στὴν κουζίνα σὲ μιὰν ἄκρηα
καὶ τὸ βλέπω τὸ καημένο
καὶ μὲ πέρνουνε τὰ δάκρυα.

Ζ.—

"ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ,,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ: ΟΔΟΣ ΑΓΓΕΛΗ 26

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 3-45 - ΧΑΛΚΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ἐτησία Δραχμὲς 1000. — Ἑξάμηνος Δραχμὲς 600. Διὰ Δήμους, Κοινότητας, Τραπέζας καὶ διαφόρους ὀργανισμοὺς ἐτησία Δραχμὲς 2.000.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται

Συνδρομὲς καὶ Καταχωρήσεις προπληρώνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Πρὸς τὸν ὑπεύθυνον **κ. Ἀνδρ. Ἰω. Ζῶντον—Χαλκίδα**

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 100

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΑΣΕ ΤΟ ΚΛΑΜΑ ΣΟΥ

Θἄρθουν καὶ πάλι χαρωπὲς ἡ μέρες τοῦ Ἀπρίλη
Θἄρθουν καὶ τὰ τριαντάφυλλα, θἄρθουν κι' ἡ πασχαλιές,
θἄρθουν καὶ τὰ χαμόγελα! Τώρα μὲ τὶς βροχές,
μὴ μοῦ κρυώνεις, κι' εἶν' ὠχρὰ τὰ ἄλυκά σου χείλη;

Ἄκου! Τὸ κύμα στὶς ἀκτὲς μουγκρίζει θυμωμένο.
Ὅλα τὰ δέντρα γύμνωσαν. Πέσσαν οἱ φυλλωσιές.
Φύγαν καὶ τὰ γλαρόπουλα, πῆγαν σ' ἄλλες φωλιές,
κι' εἶναι οἱ νύχτες σκοτεινές, τ' ἀγέρι παγωμένο.

Μ' ἄσε τὸ κλάμα σου γλυκειὰ καὶ θἄρθ' ἡ καλωσύνη.
Θἄρθει ξανὰ ἡ ἄνοιξη. κι' ὅλες οἱ μυγδαλιὲς
θἄχουν καὶ πάλι λούλουδα. Ὅλα θἄχουν χαρὲς
ὅταν τριγύρω θ' ἁπλωθῇ καὶ πάλι ἡ γαλήνη.

Νοέμβρης 1941 **Περσεὺς Ἀθηναῖος**

ΤΟ ΠΑΛΗΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἔλα, τὸ παληὸ τὸ πσραμύθι
νὰ σοῦ εἰπῶ καὶ πάλι ἀγαπημένη:
Μάγισσα στ' ἀδράχτι της καὶ νήθει
στ' ἀργαλειό της μάγισσα κ' ὑφαίνει,

Τάχα γιὰ ψυχούλα ποὺ ἐγεννήθη
σπάργανα τὸ ξωτικό της χτένι,
ἢ γιὰ ἕνα κορμὶ ποὺ ἀπεκοιμήθη
νεκρικὸ σεντόνι ν' ἀνασαίνῃ;

Τί κι' ἂν μιᾶς ζωῆς τυλίγῃ νῆμα;
Τί κι' ἂν κλώθῃ σάβανο γιὰ μνῆμα;
Εἶν' ὁ χρόνος ἄχαρος ζωγράφος!

Ὅ,τι κι' ἂν ἡ μοῖρα μὰς ὁρίζει,
'κεῖνος ἴδια πάντα ζωγραφίζει,
πλάϊ στὸ κάθε λίκνο κ' ἕναν τάφο!

Ἀθήνα, 18-6-42 **Μάρκος Κεὺκ**

ΟΥΛΑΛΟΥΜ...

Ἦταν σὰν νὰ σὲ πρόσμενα Κυρὰ
ἀπόψε ποὺ δὲν ἔπνεε ὄξω ἀνάσα,
κι' ἔλεγα: Θἄρθει ἀπόψε ἀπ' τὰ νερὰ
κι' ἀπὸ τὰ δάσα.

Θἄρθει, ἀφοῦ φλερτάει μου ἡ ψυχή,
ἀφοῦ σπαρᾶ τὸ μάτι μου σὰν ψάρι
καὶ θὰ μυρίζῃ φῶτα καὶ βροχὴ
καὶ νειὸ φεγγάρι...

Καί, νά, τὸ κάθισμά σου σιγυρνῶ,
στολνάω τὴν κάμαρά μου ἀγριομέντα,
καὶ—νὰ—μαζί σου κι' ὅλα ἀρχινῶ
χρυσὴ κουβέντα:

... Πῶς, νά, θὰ μείνει ὁ κόσμος μὲ τὸ «μπᾶ!»
ποὺ μ' ἔλεγε τρελλόν, πὼς εἶχες γίνει
καπνὸς—καὶ τάχας—σύγνεφα θαμπὰ
πρὸς τὴ σελήνη...

. . . . . .

Νύχτωσε καὶ δὲν φάνηκες ἐσύ,
κίνησα νὰ σὲ βρῶ στὸ δρόμο—ὠϊμένα—
μὰ σκούνταφτες (ὅπου ἐσκούνταφτα) χρυσὴ
κι' ἐσὺ μὲ μένα;

Τόσο πολὺ μ' ἀγάπησες Κυρὰ
ποὺ ἄκουγα διπλὰ τὰ βήματά μου·
πάταγα γὼ—στραβὸς—μέσ' στὰ νερά;
κι' ἐσὺ κοντά μου...

Γιάννης Σκαρίμπας

ΣΠΟΥΔΗ

Ὁ δάσκαλος δὲν πρόφτασε περσότερα παιχνίδια
—ὁ γέροντας ποὺ πέθανε—σχολεῖο νὰ μὲ μάθῃ:
καράβια μόνο στὸ χαρτί, σὰν τοῦ γιαλοῦ μας ἴδια,
νὰ ζωγραφίζω μ' ἕν' ἁπλὸ μολύβι δίχως λάθη...

Καὶ παίρνω καθημερινὰ τοῦ νοῦ μου τὸ χαρτόνι
καὶ σὰν τὰ πλοῖα, ποὔμαθα, μονάχος σχεδιάζω
—τὴν ἔκσταση στὸ χέρι μου κρατάω γιὰ κραγιόνι
καὶ τὴν ψυχή μου στὰ μικρὰ κατάρτια συνταιριόζω.

Στὴν ἄσπρη θάλασσα ποτὲς καράβι μου δὲ σβύνω:
πασχίζω πάντα τὰ πανιὰ νὰ τἄχουν ἁπλωμένα
καὶ σὰ νὰ ξέρω τὸν καιρὸ χωρὶς βροχή, τὰ λύνω
καὶ τρέχουν ἀπ' τὸν πόθο μου, θαρρεῖς, ὁδηγημένα.

Κι' ἔτσι σπουδάζω τὸ παλιό, ποὺ ξέρω, μάθημά μου
μὲ τὰ καράβια στὸ χαρτί, ποὺ πάντα ταξεδεύουν
—σὰν τὰ πολλὰ στὸ πέλαγο, ποὺ φεύγουν, ὄνειρά μου
καὶ τὸ δικό σου τὸ νησὶ ν' ἀράξουνε γυρεύουν...

Τάκης Δέξας

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ ΥΠΟ ΜΩΑΜΕΘ Β΄. 1470

ΤΟΥ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΠΕΛΛΑΡΑ

4ον) Τὸ πᾶν ἀπώλετο.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ὁ Πορθητὴς ἐνεργῶν δραστηρίως παρέταξεν ἐπί τε τῆς Βοιωτικῆς καὶ τῆς Εὐβοϊκῆς παραλίας στρατὸν ὅπως παρεμποδίσῃ πᾶσαν τυχὸν ἀπόβασιν τοῦ Κανάλη, ἔστησε τοξότας ἐπὶ τῆς ἐξ ἀκατίων βορείου γεφύρας ὅπως ἀπωθήσῃ ἐνδεχομένην τυχὸν ἐπίθεσιν καὶ διεκήρυξεν ὅτι δωρεῖ ἅπαντα τὰ λάφυρα τῆς πόλεως εἰς τοὺς στρατιώτας του καὶ ἅμα τῇ πρωΐᾳ τῆς 12ης Ἰουλίου 1470, βλέπων ὅτι ὁ Κανάλης ἀδρανεῖ, ἐπιχείρησε· τὴν κρίσιμον αὐτοῦ ἔφοδον. Ταὐτοχρόνως εἶχε γεμίσει τὴν τάφρον διὰ βυτίων πτωμάτων καὶ κλάδων καὶ ἕνεκα τῆς ἐν τῇ τάφρῳ συσσωρευθείσης ὕλης, τὰ ὕδατα κατέκλυσαν τὰ διερρωγότα ὑπὸ τῶν βλημάτων τῶν πυροβόλων τείχη καὶ διὰ τῆς αὐτοσχεδίου ταύτης ὁδοῦ, ἥτις ἐξέπεμπε τρομερὰν δυσοσμίαν, οἱ Τοῦρκοι ὥρμησαν ἀκάθεκτοι ἐπὶ τὴν ἔφοδον.

Ἡ κατάπονος καὶ συντετριμμένη βενετικὴ φρουρὰ ὕψωσε τότε μελαίνας σημαίας, δηλωτικὰς τοῦ κινδύνου πρὸς γνῶσιν τοῦ Κανάλη, ἀλλ' εἰς μάτην. καίπερ ἐγκαταλελειμένη ὑπὸ τοῦ στόλου ἀντέσχε καρτερικῶς ἡ αὐτὴ φρουρὰ ἐπὶ τετράωρον, ὅτε οἱ πολιορκηταὶ ἐκυρίευσαν τοὺς προμαχῶνας τοῦ Βούρκου καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἅπας ὁ περίβολος κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ καὶ τότε ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγὼν εἰς τὰς στενὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, αἵτινες εἶχον φραχθῆ διὰ δοκῶν, βυτίων καὶ ἀλύσεων, ἐνῷ συγχρόνως καὶ αἱ γυναῖκες, ἀληθεῖς ἡρωΐναι κατὰ Κ. Σάθαν, ἔβαλον ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν τῶν Τούρκων ὕδωρ, ἄσβεστον, στάμνους, λίθους καὶ πᾶν τὸ προστυχόν.

Προχωροῦντες βῆμα πρὸς βῆμα οἱ ἐπιδρομεῖς ἔφθασαν τέλος περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν πλατεῖαν, ὅπου ἐξηκολούθει ὁ ἀγών. Ἐκεῖ ἔπεσεν ὁ προνοητὴς Κάλβος κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸ ξίφος, ὁ δὲ προκάτοχος αὐτοῦ Βοντουμιὲρ κατεσφάγη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Παύλου Ἀνδρεότσου, ὅστις ἐπιζήσας, συνέγραψε πολλὰ ἐκ τῆς παρούσης ἱστορίας τῆς πολυοδύνου πολιορκίας. Ὁ βάϊλος Παῦλος Ἐρίτσος καὶ οὐκ ὀλίγαι εὐγενεῖς δέσποιναι, κατέφυγον εἰς τὸ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Εὐρίπου κάστρον καὶ ἀνέσπασαν τὴν περιαιρετὴν γέφυραν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ὁ στόλος ἤθελε τότε τοὐλάχιστον ἔλθει πρὸς διάσωσιν. Καὶ ἐπεχείρησεν μὲν ὁ Κανάλης τότε ἐπίφασιν τινὰ ἐπιθέσεως ἐναντίον τῆς ἐξ ἀκατίων γεφύρας, ἀλλ' ὅτε εἶδεν τὴν τουρκικὴν σημαίαν κυματίζουσαν ἐπὶ τῆς πόλεως ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἀφῆκε καὶ τοὺς ἐν τῷ κάστρῳ τοῦ πορθοῦ τοῦ Εὐρίπου ἐκτεθειμένους εἰς τὴν τύχην των.

Καὶ ἀληθῶς ἡ τύχη αὐτῶν ὑπῆρξε φοβερά. Τὸ μικρὸν τοῦτο κάστρον ἦτο ὀχυρόν, οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι τοῦ Μωάμεθ, Καπετὰν Πασᾶς Μαχμοὺτ καὶ ὁ Ἰταλὸς διερμηνεὺς ἐθεώρησαν ἀναγκαῖον νὰ ὑποσχεθῶσιν εἰς τὸν Ἐρίτσον τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς τῶν ἐν αὐτῷ ἐγκεκλεισμένων καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους παρεδόθησαν. Ὁ Μωάμεθ ἐν τούτοις κατέστη μανιώδης βλέπων οὕτω ἀποβαλλομένην τὴν ἄγραν αὐτοῦ. Ἐξέδωκεν αὐστηροτάτας διαταγὰς ὅπως πᾶσα ψυχὴ ζῶσα, οὐδ' αὐτῶν τῶν θυλαζόντων νηπίων ἐξαιρουμένων, νὰ κοπῇ εἰς τεμάχια ἐπὶ τῆς γεφύρας. Εἰς τὸν βάϊλον Ἐρίτσον ἐπεφύλαξεν ἔτι χείρονα μοίραν καὶ δὴ παρατηρήσας σαρκαστικῶς ὅτι εἶχεν ὑποσχεθῇ νὰ φεισθῇ τοῦ αὐχένος τοῦ βαΐλου ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ, διέταξε τὴν ἀγρίαν κακουργίαν νὰ θέσωσι αὐτὸν ἐπὶ δύο σανίδων καὶ νὰ διχοτομήσωσι διὰ πριονισμοῦ. Ἡ βαρβαρικὴ αὕτη ἀγριότης τοῦ Μωάμεθ ἀπεμνημονεύθη διὰ ζωγραφήματος, εἰς τὸ ἐν Βενετίᾳ παλάτιον τῶν δογῶν.

Κατά τινα παράδοσιν ἡ μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ Ἐρίτσου Ἄννα, ἀρνηθεῖσα νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς ἐπιθυμίας τοῦ δολοφόνου τοῦ πατρός της, ἐφονεύθη πάραυτα ἐνώπιον τοῦ Σουλτάνου καὶ κατεκόπη μελῃδόν, ὡς λέγει ὁ Π. Καρολίδης.

Ὁ αὐτὸς αἱμοχαρὴς Σουλτάνος διψῶν αἷμα, διέτρεχεν ἔφιππος τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ἵνα ἴδῃ μὴ οἱ γενίτσαροι ὑπὸ πλεονεξίας εἶχον φεισθῇ τῆς ζωῆς τῶν θυμάτων καὶ ὅσους ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ ἔσφαξεν ἅπαντας πρὸ τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων κατὰ τὴν παραλίαν τοῦ ὅρμου Βούρκου ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ στρατηγείῳ. Χάριν δὲ βεβαιοτέρας ἐξασφαλίσεως τῆς σφαγῆς, ἰδίως τῶν Βενετῶν, διέταξε τὴν ἐξερεύνησιν τῶν γαλερῶν αὐτοῦ καὶ ἐξέδωκε προκήρυξιν καθ' ἣν πᾶς Τοῦρκος στρατιώτης ὢν ἔνοχος ἀποκρύψεως Φράγκου, ὤφειλε νὰ καρατομηθῇ.[1]) Ἰδιαιτέρᾳ φρικαλέα ἐκδίκησις ἐπεφυλάχθη διὰ τοὺς μείρακας τοὺς διακριθέντας ἐπὶ τῇ ἐξαιρέτῳ αὐτῶν τοξεύσει ἀπὸ τῶν τειχῶν τοῦ φρουρίου, οὓς ἐν τέλει κατέσφαξεν.

Μία τῶν ὡραιοτέρων πόλεων τῆς Ἑλλάδος εἶχε μεταβληθῆ εἰς οἰκτρὸν σφαγεῖον. Ὁ Εὔριπος ἔρρεε πορφυροῦς ἐκ τοῦ αἵματος τῶν κατατεμαχισθέντων ἐπὶ τῆς γεφύρας καὶ ριφθέντων εἰς αὐτὸν τεμαχίων. Ὑπελογίσθη ὅτι ἑβδομήκοντα ἑπτὰ ἢ κατ' ἄλλους τριάκοντα χιλιάδες Τούρκων καὶ ἑξακισχίλιοι χριστιανοὶ ἐφονεύθησαν κατὰ τὴν πολιορκίαν καὶ τὴν ἅλωσιν.

Ὁ Μωάμεθ διὰ τῆς ἁλώσεως τοῦ φρουρίου τῆς Χαλκίδος καὶ τῆς κατακτήσεως τῆς ὅλης Εὐβοίας, ἔθηκε τὸ πρῶτον ἀσφαλὲς θεμέλιον ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ Αἰγαίου πελάγους κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τὸ τεσσαρακοστὸν δεύτερον τῆς ἡλικίας του, καταστρέψας τὸ μεγαλύτερον ὁρμητήριον τῆς Βενετικῆς πολιτείας.

Μετὰ τὴν ἐκπόρθησιν τῆς Χαλκίδος ἡ λοιπὴ Εὔβοια καὶ τὰ ἱστορικὰ αὐτῆς κάστρα ὅσα δὲν εἶχον καταστραφῆ παρεδόθησαν, αἱ δὲ πόλεις καὶ τὰ χωρία ἐβυθίσθησαν ἔκτοτε εἰς τὸ σκότος καὶ τὴν ἀφάνειαν, πυκνὸς δὲ πέπλος τοῦ ζόφου ἐπεσκίασε τὴν ἀτυχῆ Εὔβοιαν.

(Ἀκολουθεῖ)

---

1) Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ἡ παντελὴς σχεδὸν ἀνυπαρξία ἐν Εὐβοίᾳ βενετικῶν ἐπωνυμιῶν καὶ γενεολογιῶν, ἐνῷ εἰς ὅλας τὰς Κυκλάδας οὐκ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ φέροντες βενετικὰς ἐπωνυμίας, ὧν ὅμως οὐ μόνον τὸ φρόνημα εἶναι ἑλληνικώτατον, ἀλλὰ καὶ ἀντιπρόσωποι ἀποστέλλονται εἰς τὸ ἑλληνικὸν κοινοβούλιον καὶ διαφόρους ἄλλας κρατικὰς λειτουργίας ἀσκοῦσιν.

ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΠΩΣ ΑΓΑΠΟΥΝ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΤΖΙΝΑΣ ΛΟΜΠΡΟΖΟ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

«Τὸ παιδὶ δὲν ξέρει νὰ κόψῃ τὸ κρέας, ἔβαλε τὸ βρακάκι του ἀνάποδα, πεινοῦσε καὶ δὲν ἤξερε νὰ βρῇ τὸ ψωμί, τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ δίχως τὴ μαμά του».

Τὸ νὰ νοιώθῃ πὼς εἶναι «ἀπαραίτητη» αὐτὸ προξενεῖ τόση εὐχαρίστηση στὴ μητέρα, ὥστε, μ' ὅλο ποὺ κοπιάζει πολύ, προτιμᾶ νὰ παρατείνῃ ὅσο μπορεῖ τὴν προστασία της, παραχαϊδεύοντας τὸ παιδί της, ἀντὶ νὰ τὸ συνηθίσῃ νὰ κάνῃ μόνο του ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ κάνῃ.

Ἡ μητέρα ἀγαπᾶ περισσότερο τὸ ντελικάτο κι' ἀσθενικὸ παιδὶ ποὺ ἔχει τὴν ἀνάγκη της καὶ τοῦ εἶναι ἀπαραίτητη. Ἀγαπᾶ περισσότερο τὸ παιδί της στὴν πιὸ μικρή του ἡλικία, ὅταν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ περιποίηση καὶ προστασία, παρὰ τὸ γερὸ καὶ ὑγιὲς παληκαράκι της ποὺ δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκη της. Ἡ ἀδερφὴ προτιμᾶ τ' ἀδελφάκια της ποὺ προστατεύει καὶ τοὺς εἶναι ἀπαραίτητη, παρὰ τοὺς μεγαλείτερους της ἀδερφοὺς μὲ τοὺς ὁποίους θὰ μποροῦσε νὰ διασκεδάσῃ περισσότερο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Οἱ διαφορὲς ποὺ ὑπάρχουν ἀνάμεσα στὸν ἄντρα καὶ στὴ γυναίκα, ἔχουν ἄμεση ἐπίδραση στὸν ἠθικὸ καὶ διανοητικό τους κόσμο. Τὶς βλέπεις νὰ ρυθμίζουν μὲ δύναμη μεγάλη ὁλόκληρη τὴ ζωή, νὰ θριαμβεύουν ἀκόμα καὶ στὰ πιὸ ψυχρὰ πάθη: π. χ. στὸ δίκαιο τὸ πιὸ ἐγωϊστικό: στὴ φιλοδοξία τὴν πιὸ ἀλτρουϊστικὴ καὶ στὴν ἀγάπη ποὺ κάνει ἀλλοιώτικα νὰ τὴν ἀντιλαμβάνεται ὁ ἄντρας κι' ἀλλοιώτικα ἡ γυναίκα.

Στὴν πραγματικότητα τὴ λέξη «ἀγάπη» τὴ μεταχειριζόμαστε γιὰ νὰ χαρακτηρίσουμε τὴ δίψα ποὺ αἰσθανόμαστε ν' ἀγαπήσουμε τόσο, ὅσο καὶ ν' ἀγαπηθοῦμε. Τὴ μεταχειριζόμαστε ἀκόμα γιὰ νὰ χαρακτηρίσουμε διάφορα αἰσθήματα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὰ συγκεφαλαιώσῃ κανεὶς κατὰ ἕνα ξεχωριστὸ τρόπο, ὡς ἑξῆς:

Τὴν ἔλξη πρὸς ἕνα ἀντικείμενο ποὺ μπορεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ κάποια μας ἀνάγκη, ὅπως ἡ λαχτάρα τοῦ διψασμένου πρὸς τὸ νερό, ἡ ἀγάπη τοῦ μικροῦ παιδιοῦ πρὸς τὴ μητέρα, καὶ τοῦ κατωτάτου πρὸς τὸ ἀνώτερο, θὰ τὴν ὀνόμαζα «ἀγάπη ἐγωϊστική».

Τὴν ἔλξη πρὸς ἕνα ἀντικείμενο ποὺ μποροῦμε νὰ τοῦ εἴμαστε χρήσιμοι ἢ ποὺ νὰ ὑπῆρξε γιὰ μᾶς χρήσιμο, ὅπως ἡ ἀφοσίωση, ἡ προστασία, ἡ εὐγνωμοσύνη, ἀνάμικτη μὲ κάποια ὑπερηφάνεια γιὰ τὴν ὑπεροχή μας, ἡ φιλοδοξία νὰ δείξουμε στὸν κόσμο τὶς ἱκανότητές μας, ἡ συναίσθηση πὼς κάποιος ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκη τῶν περιποιήσεών μας καὶ τὸ ἔνστικτο τῆς ἐπιβιώσεως: ἡ στοργὴ τῆς μητέρας πρὸς τὸ παιδί, τῆς ἀδελφῆς τοῦ ἐλέους πρὸς τὸν ἄρρωστο, τοῦ δασκάλου πρὸς τὸ μαθητή, τοῦ καλλιτέχνη πρὸς τὸ ἔργο του, τοῦ γυιοῦ πρὸς τὴ γρηᾶ μητέρα του, θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ὀνομάσῃ κανείς, «ἀγάπη ἀλτρουϊστική».

Τὴν ἔλξη πρὸς μιὰ μορφή, ἕναν ἦχο, ἕνα ἄρωμα, κάτι ποὺ νὰ προξενῇ εὐχαρίστηση σὲ κάποια μας αἴσθηση: τὴν ἔλξη πρὸς ὅλες τὶς μορφὲς καὶ τὶς ἁρμονίες, ποὺ μᾶς παρουσιάζει ἡ ζωντανὴ ἢ ἡ ἄψυχη φύση, τὶς τόσο φαιδρές, ὡραῖες καὶ μαγευτικές, θὰ τὴν ὀνομάσω «ἀγάπη αἰσθητική».

Τὴν ἔλξη πρὸς ἕνα πρόσωπο ποὺ ἔχει ἢ ποὺ νομίζουμε πὼς ἔχει μεγάλο πνεῦμα καὶ μεγάλη καρδιά·—τὴν ἔλξη πρὸς ἕνα φίλο, πρὸς ἕναν ἥρωα, πρὸς ἕναν ποιητή, ἔλξη ποὺ συγκεντρώνει ὅλη μας τὴν ἐκτίμηση καὶ τὸ θαυμασμὸ ποὺ κάποτε φτάνει ὡς τὶς πιὸ ψηλὲς κορφὲς τῆς ἀγάπης—θὰ τὴν ὀνομάσω «ἀγάπη πνευματική».

Τὴν τυφλὴ κι' ἀσυγκράτητη ἔλξη ποὺ μᾶς κάνει γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ ἐπιθυμοῦμε τρελλὰ ἕνα ἀντικείμενο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ἱκανοποιήσῃ γιὰ λίγην ὥρα κάποια μας ἀνάγκη, ὅπως ἡ λαχτάρα τοῦ μορφινομανὴ πρὸς τὴ μορφίνη, τοῦ μέθυσου πρὸς τὸ κρασὶ καὶ τῆς αὐτοεπιδείξεως τοῦ πλούσιου, θὰ τὴν ὀνομάσω «παθομανία».

Τὴν παράφορη ἔλξη πρὸς ἕνα ἀντικείμενο ποὺ τὸ θεωροῦμε σὰν τὸ μόνο σκοπὸ κάθε μας προσπάθειας, ὅπως ἡ ἀγάπη τοῦ ἀλπινιστοῦ πρὸς τὶς ψηλὲς κορφὲς τῶν βουνῶν, ὅπου πάνω σ' ἕνα ἀπόκρημνο βράχο ἀνθίζει τὸ ἐντελβάϊς, θὰ τὴν ὀνομάσω «ἀγάπη κατακτητική».

Τὴν ἔλξη πρὸς τὸ ἀντικείμενο ποὺ κατέχουμε, ποὺ μποροῦμε νὰ τὸ διαθέσουμε κατὰ βούλησῃ, ποὺ τὸ ἀποκτήσαμε, ποὺ μεγαλώνει τὸ γόητρό μας, τὴ δύναμή μας καὶ ποὺ μέσα του ἀποκρυσταλλώσαμε ἕνα σωρὸ αἰσθήματα ἀκαθόριστα, ὅπως ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ σπίτι μας, πρὸς τὰ ἔπιπλά του, καὶ πρὸς τὰ πράγματα ποὺ ἔγιναν δικά μας, θὰ τὴν ὀνομάσω «ἀγάπη ἰδιοκτητική».

Τέλος, τὴν ἔλξη πρὸς μιὰ ψυχὴ ποὺ ἐναρμονίζεται μὲ τὴ δική μας, πρὸς ἕνα πρόσωπο ποὺ νομίζουμε πὼς μπορεῖ ν' ἀνταποκριθῇ στὰ αἰσθήματά μας καὶ νὰ μᾶς συμπληρώσῃ, καθὼς καὶ νὰ τὸ συμπληρώσουμε κ' ἐμεῖς ἂν τὸ θελήσῃ, αὐτὸ θὰ τὸ ὀνομάσω «ἀγάπη ἀδελφῆς ψυχῆς» ἀγάπη ποιητικὴ κι' ὀνειροπόλο.

Αὐτὰ τὰ αἰσθήματα κι' ἄλλα ἀκόμα, περνοῦν μέσα στὴν ἔλξη ποὺ νοιώθει ὁ ἄντρας πρὸς τὴ γυναίκα κ' ἡ γυναίκα πρὸς τὸν ἄντρα, καὶ ποὺ ὁ κόσμος τὰ ὀνομάζει «ἀγάπη». Μὰ περνοῦν κατὰ ἕνα ἄνισο τρόπο, γιατὶ διαφορετικὰ τὰ νοιώθει ἡ γυναίκα καὶ διαφορετικὰ ὁ ἄντρας.

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΚΥΡΙΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΝ ΑΝΤΡΑ

Στὴν ἀντρικὴ ἀγάπη ἐπικρατοῦν οἱ αἰσθήσεις, ἡ ροπὴ πρὸς τὸ πάθος, κ' ἡ ἀγάπη του στρέφεται πρὸς τὴν κατάκτηση, τὴν ἀπόλαυση, πρὸς μιὰν ἀγάπη ἐγωϊστικὴ ποὺ δὲν ὑποτάσσεται ποτὲ στὴ λογική.

(Ἀκολουθεῖ)

Μεταφραστὴς **Γ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ**

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΒΑΛΣΑΜΟ ΚΙ' ΑΛΟΗ

'Αθῆναι 6-9-42

'Αγαπητὲ Κύριε Ζῶντο,

Πῆρα τὸ γράμμα σας καὶ σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῶν φύλλων τοῦ πρώτου περιοδικοῦ, ποὺ βγαίνει μέσα στὴ μεγάλη θύελλα, ποὺ ἦρθε νὰ σαρώσῃ ὅ,τι πιὸ καλλίτερο εἶχε φέρει ὁ πολιτισμὸς στὴν ἀνθρωπότητα. 'Ωστόσο ἐδῶ στὴν 'Ελλάδα, κανεὶς διανοούμενος δὲν ἐσταμάτησε τὸ δρόμο, ποὺ ἐχάραξε καὶ μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω, σὰν εἰδικὸς καὶ μιὰ καὶ παρακολουθῶ ἀπὸ κοντὰ σὰν κριτικὸς καὶ σὰν λογοτέχνης, πὼς ὅλοι γράφουν, πὼς κανείς, κι' ὁ πιὸ ἡλικιωμένος, δὲν ἐσταύρωσε τὰ χέρια, μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴ θεομηνία. Βιβλία βγῆκαν κι' ἄλλα τυπώνονται, θεατρικὰ ἔργα δόθηκαν πιὸ πολλὰ καὶ ἀπὸ τὰ καλὰ χρόνια καὶ ἡ πνευματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου, ὅσο περνᾷ ὁ καιρός, τόσο καὶ γίνεται ὁμαλότερη.

Τὸ περιοδικό σας ἔρχεται σήμερα στὴν Πρωτεύουσα, μὰ καὶ στ' ἄλλα σημεῖα τῆς χώρας, σὰν ἕνα χαρούμενο φῶς, σὰν μιὰ εἰρηνικὴ φωνή, γιὰ νὰ σταλλάξῃ βάλσαμο κι' ἀλόη στὶς διανοούμενες ψυχές. Καὶ εἴθε αὐτὸ νὰ εἶναι μιὰ ἐλπιδοφόρος ἀπαρχὴ γιὰ ἕνα γενικώτερο ξεκίνημα.

Μὲ πολλοὺς φιλικοὺς χαιρετισμοὺς

Περσεὺς 'Αθηναῖος

ΤΟΥΣ ΒΟΗΘΑ ΜΕ ΚΑΡΔΙΑ

Σεπτέμβριος 1942

'Αξιότιμε κ. Διευθυντά,

Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί μεγάλη χαρὰ σκόρπισαν στὴν ψυχή μου τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα». 'Εκτὸς ἀπὸ τὴν ἐκλεκτὴν ὕλην ποὺ μᾶς προσφέρει, προσφέρει καὶ μιὰ ἄλλη ἐκδούλευσι στοὺς νέους. Τοὺς βοηθᾶ! Τοὺς βοηθᾶ πραγματικά! μὲ καρδιά; γιατὶ αὐτὸ κατάλαβα ἀπ' τὰ ἐκδοθέντα τεύχη σας.

Γι' αὐτὸ καὶ γὼ σᾶς στέλλω σήμερα ἕνα ποίημά μου καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸ κρίνετε μὲ ἄκραν αὐστηρότητα.

Μετὰ τιμῆς

Κωνστ. Γ. Σταυρόπουλος

Ν. 'Ηράκλειον 'Αττικῆς—'Αθῆναι

ΕΥΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ο,ΤΙ ΕΧΡΕΙΑΖΕΤΟ

'Αθῆναι 16 Αὐγούστου 1942

'Αξιότιμε κ. Ζῶντο,

Σᾶς παρακαλῶ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ μ' ἐγγράψητε συνδρομητὴ στὸ Περιοδικό σας, ποὺ τόσο πολὺ μ' εὐχαριστεῖ πνευματικά, ὥστε νὰ καταφεύγω σ' αὐτὸ ὡς σὲ φίλο κάθε φορὰ ποὺ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη κάποιας ψυχικῆς γαλήνης.

Τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» εἶναι ὅ,τι ἐχρειάζετο τόσο καιρὸ τὸ κουρασμένο καὶ ἀνήσυχο πνεῦμα μας; ἀπὸ τὶς σκληρὲς δοκιμασίες ποὺ δέχεται καθημερινά. Γι' αὐτὸ ἡ ξεχωριστὴ ἀγάπη ποὺ αἰσθάνομαι γι' αὐτὰ εἶναι ὅμοια μ' ἐκείνη τὴν μεγάλη ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσι ποὺ ἔχουμε σὲ φίλο ποὺ γνωρίσαμε καὶ μᾶς ἦλθε βοηθὸς γιὰ πρώτη φορὰ σὲ μιὰ μεγάλη μας ἀνάγκη.

Δεχθῆτε κ. Ζῶντο δι' ἄλλην μίαν φορὰν τὰ εἰλικρινῆ μου συγχαρητήρια καὶ εὔχομαι νὰ σᾶς βοηθᾷ καὶ ὁ Θεὸς ὥστε νὰ μὴ μᾶς στερήσητε διὰ τοῦ Περιοδικοῦ σας τὴν πνευματικὴν εὐχαρίστησιν ποὺ βρίσκουμε σ' αὐτό.

Διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς σᾶς ἐμβάζω μίαν ἐξάμηνον συνδρομὴν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ φύλλου τοῦ Σεπτεμβρίου καθότι τὰ προηγούμενα μοῦ τὰ ἔχητε ἤδη στείλει. Σᾶς παρακαλῶ δὲ ἐὰν τυχὸν ἐν τῷ μεταξὺ ἔχει αὐξηθῆ ἡ τιμὴ τοῦ φύλλου μοῦ τὸ κάνετε γνωστὸν ὥστε νὰ σᾶς ἐμβάσω τὸ ὑπόλοιπον.

Μὲ ἐκτίμησιν

Σωκράτης Π. Γρηγοριάδης

ΔΕΝ ΕΟΡΤΑΖΕΙ

Τὴν 30ὴν Νοεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ 'Ανδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, δὲν ἑορτάζει οὔτε δέχεται ἐπισκέψεις, ὁ Διευθυντὴς τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων κ. 'Ανδρέας Ζῶντος.

ΑΙ ΣΥΝΤΑΓΑΙ ΚΙΝΙΝΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΥΒΟΙΑΣ

Χαλκὶς 6-10-42

'Αριθ. 24021

Πρὸς τὸν κ. Διευθυντὴν τοῦ Περιοδικοῦ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα»

"Εχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὅπως δημοσιεύσητε εἰς τὰς ὑφ' ὑμᾶς ἐφημερίδας τὴν κάτωθι κοινοποιουμένην ὑπ' ἀριθ. 55510 ἐ. ἔ. τηλ)κὴν Δ)γὴν τοῦ 'Υπουργείου 'Εθνικῆς Προνοίας πρὸς γνῶσιν τόσον τῶν ἰατρῶν ὅσον καὶ τοῦ κοινοῦ.

'Ο Νομάρχης

Μ. Δασκαλόπουλος

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

'Υγειονομικὸν Κέντρον Εὐβοίας

'Αριθ. 55510

Γεν. Διοικητάς, Νομάρχας, 'Επάρχους Κράτους, 'Υγειονομικὰ Κέντρα Κράτους, Ταμεῖα Τ.Τ.Τ, Γραφεῖα Κράτους

Πληροφορούμεθα ἀδικαιολόγητον ἀθρόαν ἔκδοσιν ἰατρικῶν συνταγῶν κινίνης παρὰ διαταγάς μας. Κατόπιν τούτου καὶ ἐν συνεχείᾳ 94459]41 καὶ 41287]42 προηγουμένην, ἐπιβάλλομεν πρόσθετον κατόπιν ἐξετάσεως ἀσθενῶν θεώρησιν συνταγῶν κινίνης διὰ μὲν κατοίκους ἕδρῶν 'Υγειονομικῶν Κέντρων ὑπὸ ἰατρῶν 'Υγειονομικῶν Κέντρων ἢ ὑπ' αὐτῶν ὁρισθησομένων δυνάμει παρούσης ἰατρῶν ἑτέρων 'Υγειονομικῶν 'Υπηρεσιῶν ἢ ἱδρυμάτων ἕδρας των διὰ δὲ τοὺς κατοίκους τῶν ἐκτὸς ἕδρας 'Υγειονομικῶν Κέντρων περιφερειῶν ὑπὸ κοιν. ἰατρῶν ἢ ἀστυάτρων ἢ ἄλλων Δημοσίων ἢ καὶ ἰδιωτῶν ἰατρῶν, ὁριζομένων ὑπὸ 'Αστυνομικῆς 'Αρχῆς ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν τοιοῦτοι. 'Εξαιρετικῶς εἰς κατοίκους χωρίων ὑπαίθρου ἔνθα δὲν ὑπάρχει 'Αστυνομικὴ 'Αρχὴ χορήγησις κινίνης θὰ γίνεται βάσει θεωρήσεως ἰατρικῆς συνταγῆς ὑπὸ Προέδρου Κοινότητος, ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ ἰατροῦ ἐν τῷ χωρίῳ τοῦ πάσχοντος ἢ τοῖς παρακειμένοις χωρίοις, βάσει ὑπευθύνου σημειώματος Προέδρου Κοινότητος ὅτι δὲν ὑπάρχει ἰατρὸς καὶ ὅτι ὁ ἀσθενὴς πάσχει ἐξ ἐμπυρέτου ἑλονοσίας. 'Εναντίον ἰατρῶν ἐκδιδόντων ἀναληθεῖς συνταγὰς κινίνης δέον ἐνεργεῖται ἀμέσως παραπομπὴ πειθαρχικὸν συμβούλιον ἰατρικοῦ συλλόγου περιφερείας, ἐν ὑποτροπῇ δὲ καὶ ποινικὴ δίωξις διὰ ψευδῆ πιστοποίησιν. Παροῦσα κοινοποιηθήτω μερίμνῃ 'Υγειονομικῶν Κέντρων, ἰατροὺς καὶ φαρμακευτικοὺς συλλόγους περιφερείας των πρὸς κοινοποίησιν μελῶν των καὶ δημοσιευθῇ ἐπαρχιακὸν τύπον. 'Επίσης μερίμνῃ Νομαρχῶν καὶ 'Επάρχου 'Αστυνομικὰς καὶ Κοινοτικὰς 'Αρχὰς περιφερείας των.

'Ο 'Υπουργὸς

Κ. ΛΟΓΟΘΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΙΑΤΡΟΣ: 'Αφροδισιολόγος — 'Υγιεινολόγος

τέως Νομίατρος Εὐβοίας

Δέχεται τοὺς ἐξ ἀφροδισίων δερματικῶν καὶ ἀνικανότητος πάσχοντας καθ' ἑκάστην εἰς τὸ 'Ιατρεῖον του **ὁδὸς Νεοφύτου 8** (ἑβδομαδιαία ἀγορὰ)